

RAAVUOREN HALTIJA (45)

Painajaiseksi ne sitä kutsuivat, ja olihan se, painajaismainen näky.

Tarinoita Raavuoresta oli aina kerrottu, kätköön piilotetuista aarteista, vuorella melskaavista menninkäisistä, muinaisista sotilasleireistä, piruista ja eläimistä, jotka vuorta lähestyessään ryhtyivät käyttäytymään oudosti. Eräskin tarinaniskijä oli tosissaan väittänyt tavanneensa metsästysretkellään ukon, joka syöksi suustaan ja sieraimistaan tulta ja olisi tullut päälle ellei hän olisi ehtinyt väistää.

Mutta kylmät väreet kulkevat vieläkin selkäpiitä pitkin, kun muistelen sitä, kun vanhempieni kanssa oikaisimme vuoren yli matkalla kotia. Hämärä oli jo laskeutunut ja tienoo hiljentynyt, ohut tuulenvire leyhäytteli kevyesti oksistoa. Kiipesimme peräkanaa kapeata polkua ylös, isä edellä, sitten minä ja äiti viimeisenä. Nousu alkoi tuntua jo kintuissa ja hengitys tihentyä siihen tahtiin, että päässä teki kipeää.

Sitten kuulin takanani äidin sanovan jotakin isälle, joka kohta pysähtyi. Kaikki katsoimme polunvartta alaspäin. Meistä muutaman kymmenen metrin päässä seisoi liinapäinen hahmo, jonka kasvat olivat hämärän peitossa. Muori ei vastannut mitään, vaikka äitini tältä jotakin kysyi.

Jatkoimme matkaa. Sivusilmällä huomasin, että nainen pysyi edelleen perässämme. Isä kiihdytti hie- man tahtia, mutta välimatka takanamme askeltavaan – tai lipuvaan, koska näytti kuin hahmo olisi leijunut eteenpäin – pysyi samana. Sitten isä ja äiti pysähtyivät, kääntyivät hahmon puoleen ja kysyivät tiukkaan sävyyn tämän asiaa. Muori oli edelleen hiljaa, mutta kohotti sen verran päätään, että näin kammottavat kasvat, jotka olivat kuin sammaleesta. Tuohesta tehdyt silmät tuijottivat suoraan minuun, kunnes hahmo katosi yhtä äkkiä kuin oli ilmestynyt.

Myöhemmin minulle kerrottiin, että olimme kohdan- neet Raavuoren haltijan, tai painajaisen, millä nimellä vanha kansa sitä kutsui. Kaikesta päätellen kyseessä oli sama kurttuista muori, jonka eräs poika oli hieman myöhemmin nähnyt saunassa, kun oli maannut jälki- lölyissä laverilla. Ovensuussa seisonutta hahmoa poika oli potkaissut, mutta satuttanut jalkansa kuin olisi piikkiin osunut. Siitä muori oli kuitenkin häipynyt, ja poika väitti nähneensä, miten se hävisi Moision saunalle, jossa olivat pelit alkaneet välittömästi soida. Ilosta vai kauhusta, mene ja tiedä. ■

Pekka Vartiainen

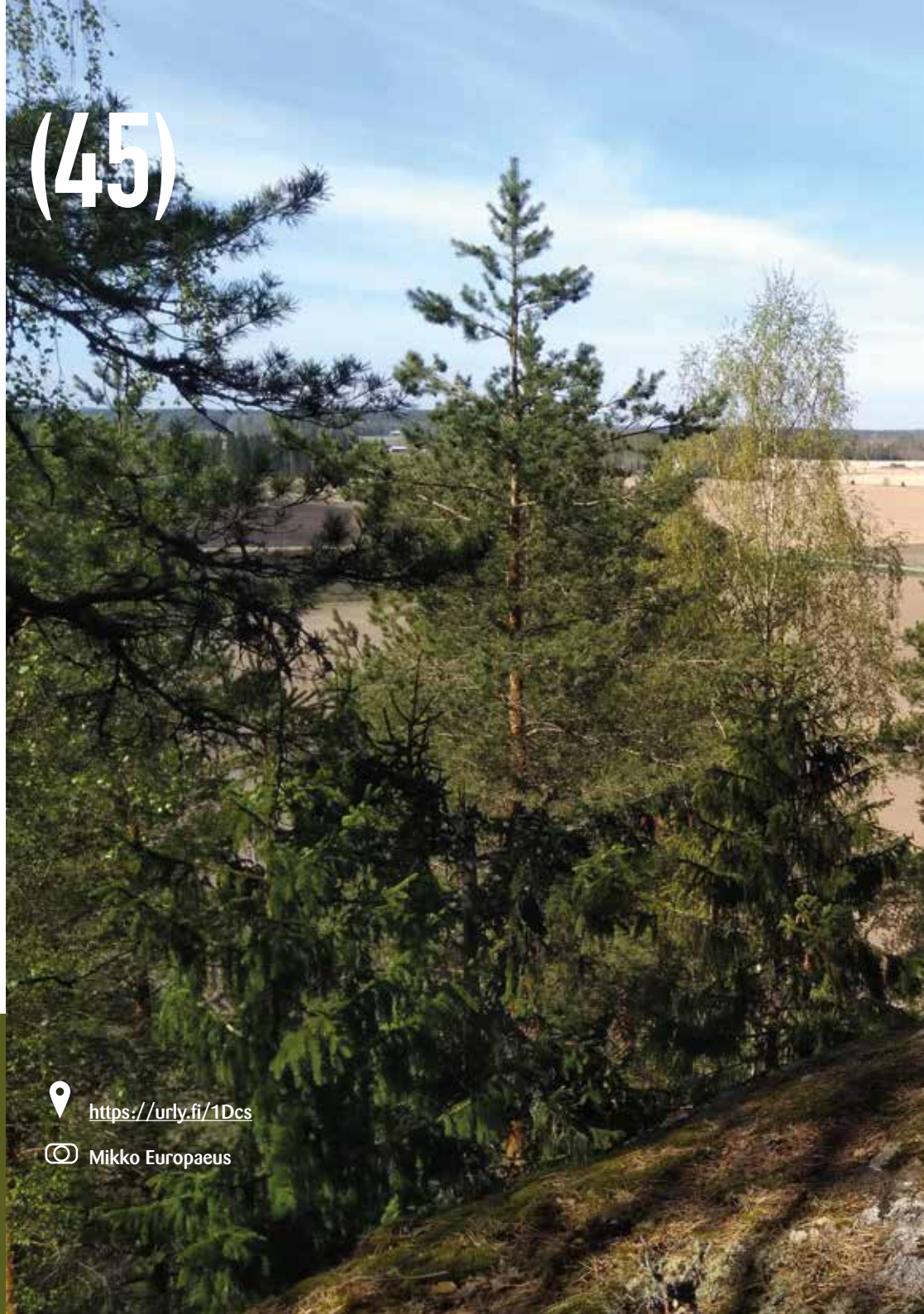
Elimäen Raavuorelta löytyy useita historiallisia maamerkkejä, joihin liittyy paljon vanhaa tarinaperintöä. Kertomukset haltijoista, piruista ja menninkäisistä ovat näistä yleisimpiä.

<https://urly.fi/1Dcs>

Mikko Europaeus

THE GUARDIAN OF RAAVUORI HILL (45)

They called it a nightmare, and indeed it was a nightmarish sight.

There had always been stories about Raavuori – of hidden treasures, goblins running riot on the hill, ancient military camps, devils, and animals that started acting strangely when approaching the hill. One storyteller had seriously maintained having met, on a hunting trip, an old chap spewing fire from his mouth and nostrils, who would have attacked him if he hadn't managed to scarp.

But my spine is still chilled remembering one time when my parents and I took a shortcut over the hill on our way home. Dusk had already fallen and the place was quiet, a thin breeze lightly stirring the trees. We climbed up the narrow track in single file, dad at the head, then me, and mother at the rear. We were already feeling the ascent in our legs and our breath was becoming rapid enough to hurt our heads.

Then I heard mother behind me say something to father, who soon stopped. We all looked back down the path. A few dozen metres from us stood a figure in a headscarf, her face blurred by the dusk. The old woman made no answer when my mother asked her something.

We went on. I saw from the corner of my eye that the woman was still keeping up with us. Dad increased the pace a little, but the distance to the figure striding forward – or gliding, as she appeared to float – remained the same. Then mother and father stopped, turned to the figure and asked what she wanted in a stern voice. The old crone was still silent, but raised her head enough for me to see a horrible face that looked like it was covered in moss. The birch-bark eyes stared directly at me, until the figure vanished as suddenly as she had appeared.

Later I was told that we had encountered the supernatural guardian of Raavuori, or its nightmare, which is what the old folk called it. From all accounts it seemed to have been the same wrinkled hag whom a boy had some time later seen in the sauna, while lying on the bench enjoying the last of the mellow heat. The boy had kicked the figure standing in the doorway, but injured his foot like he had hit a spike. Anyhow, the old woman had vanished with that, and the boy claimed to have seen her enter the Moisio sauna, where music had immediately begun to play. With joy or terror, that's anybody's guess. ■

Transl. Annira Silver

Raavuori in Elimäki boasts numerous historical landmarks, excavations and ruins, among them those of an 18th century military camp and defence structures from the First World War. The site is also linked to many folk narratives, most commonly stories of guardian spirits, devils and goblins.